

НОҲИЯИ БЕКТЕМИР БА МАРКАЗИ ЗАМОНАВИИ БАЛАНДТЕХНОЛОГИИ САНОАТАШ РУШДЁФТА ТАБДИЛ МЕЁБАД

(Аввалаш дар сах. 1).

Ҳоли ҳозир корхонаҳои чун «UzAuto Motors», «SamAuto», «JV MAN Auto - Uzbekistan», «General Motors Powertrain Uzbekistan» воситаҳои нақлиёти автомобилҳои замонавӣ ва қисмҳои эҳтиётии онҳоро истеҳсол мекунад. Аммо, қисмҳои зиёда аз ҳо-рича ворид карда мешаванд. Барои азхудкунии истеҳсоли қисмҳои эҳтиётии нав дар асоси таҳлили вазъи бозор ва талаботи корхонаҳои саноатӣ тадбирҳо андешида мешаванд.

Бо ин мақсад, бо ташаббуси ҷамъияти саҳомии «Ўзавтосаноат» дар ноҳияи Бектемир Маркази рушди кооператсияи байнисоҳавӣ «Cooperation LAB» таъсис ёфт.

Лоихаи арзишаш 2 миллион доллар 50 нафарро бо кор таъмин кард. Ҳадафи асосӣ рушди кооператсияи байнисоҳавӣ дар саноати автомобилсозӣ, коҳиш додани воридоти ба баланд бардоштани сатҳи маҳаллиро аз рӯи тамоюли «аз ғоя то пештаҳта» мебошад.

Дар павилои намоишгоҳи доимии марказ намунаҳои маҷмӯа, ашёи хом ва масолеҳи хароҷотие, ки аз ҷониби «Ўзавтосаноат» ва дигар ширкатҳо барои бозори автомобилҳои кишвар ворид карда мешаванд, ба намоиш гузошта мешаванд. Онҳо инчунин барои намоиш додани ҳаҷм ва самтҳои эҳтимолии истеҳсолоти дар корхонаҳои ватанӣ, маҳаллиро истифодаи маҳсулоти воридотӣ тақдими мегарданд. Истифодаи ваеи ашёи хом маҳаллӣ ва захираҳои истеҳсолӣ ба истеҳсоли маҳсулоти рақобатпазир ва кам шудани воридоти ҷузъҳо мусоидат мекунад.

Президент Шавкат Мирзиёев бо муаррифии кооператсия дар пойгоҳи маркази шинсозӣ шуд. Аҳамияти ҷалби конструкторон ва олимони соҳибхисос, азхудкунии техникаҳои нав ва ба таври фаромӯшӣ расонидани онҳо қайд гардид.

«Cooperation LAB» барои вусят додани кооператсия дар соҳаи мошинсозӣ ва электротехникӣ иқтидори калон дорад. Марказ ба соҳибкорон имкони пайдо намудани мушкilotи инжиниринг, техникӣ ва ҷустуҷӯи бозорро медиҳад.

Ба ҳокимони вилояти супурда шуд, ки гуруҳҳои соҳибкоронро ташаккул дода, яқоя ба маркази пешниҳоди нави лоиҳавиро

оид ба кооператсияи саноатӣ таҳия намоянд.

Зарурати ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо бонҳои тичоратӣ барои маблағгузори пешниҳоди дар марказ таҳияшуда тавассути «фабрикаи лоиҳаҳо» қайд гардид.

Шавкат Мирзиёев дар маркази «Cooperation LAB» дар ноҳияи Бектемир доир ба масъалаҳои васеъ намунаҳои кооператсияи саноатӣ ва локализатсияи дар минтақаҳо ҷамъомад баргузор намуд.

Ҳоло ҳозир саҳми локализатсияи маҳсулот дар истеҳсолоти саноати мамлакатамон ҳамагӣ 4 фоизро дар бар мегирад. Бинобар ин роҳбари давлат дар бораи дастгирии истеҳсолотҳои ватанӣ қарорро имзо кард. Бинобар ҳуҷҷат, минбаъд зимни харидҳои давлатӣ бартарият ба маҳсулоти истеҳсолоти ватанӣ дода мешавад. Аз он ҷумла, дар ҳолати дар тендер мавҷуд будани беш аз ду намоёнанди Ўзбекистон, дар озмун фақат маҳсулоти онҳо иштирок менамояд. Ғайр аз ин ба маҳсулоти дохилӣ имтиёзи нарх дар ҳаҷми 15 фоиз пешниҳод мегардад. Минбаъд намоёнандиҳои ҳокимияти маҳаллӣ бевосита дар тамоми харидҳо, ки аз ҳисоби буҷет ба амал меоянд, иштирок хоҳанд кард.

Бинобар ин дар ҷамъомад масъалаҳои инкишофи локализатсия ва кооператсия бо истифодаи ин имконот муфасссал муҳокима гардиданд.

Ишора шуд, ки аз ҷумла потенциалҳои истеҳсоли 1712 намунаи василаҳои тақдими дохилӣ барои саноати автомобилсозӣ дар мамлакатамон, ки ҳоло аз ҳоҷи ҳарид мегардад, имкон медиҳад, ҳарчи асрор ҳадди ақал ба 150 миллион доллар кам карда шавад. Вазифаи гузашта шуд, ки корхонаҳои минтақавӣ, ки ба ҷунин истеҳсолот бо ба вуҷуд овардани нархи баланди изофа қодиранд, муайян карда шаванд. Ногузирии коҳиш додани нархи аслии автомобил ва баланд бардоштани рақобатбардори он дар бозор таъкид ёфт.

Дар Ўзбекистон барои истеҳсоли механизатсияи худ, таҳқиқот ва қисмҳои эҳтиёӣ барои ҳоҷагии кишлоқ имконот кофӣ, барои ҷунин техникаи вучуд доштани талаб қафолатнок аст. Барои мисол, дар корхонаҳо, ки бо иқтидори пурра ва пойгоҳҳои хидматрасонӣ дар вилоятҳои Бухоро, Қашқадарӣ, Самарқанд, Сирдарё, Фарғона кор намекунад, имкон вучуд

дорад, ки беш аз 120 намунаи қисмҳои эҳтиёӣ истеҳсол гардад. Ғайр аз ин ба вучуд овардани корхонаҳои хидматрасонии хусусӣ, ки ба техникаи ҳоҷагии кишлоқ хидмати босифат мерасонад ва дар ин соҳа мутахассисонро тарбия менамояд, ба мақсад мувофиқ аст, ки дар ин хусус дар ҷамъомад таъкид гардид.

Амқиқосии масъалаҳои алоқаҳои кооператсионӣ байни саноати электротехникӣ, автомобилсозӣ ва ҳоҷагии кишлоқ таҳлил гардид, вазифаҳои марбут муайян гардиданд.

Бидуни кооператсия байни соҳаҳо ва минтақаҳо ҳаҷтӣ занҷири арзиши иловагӣ ва рушди индустриали навро тасаввур намудан душвор аст, - таъкид кард Шавкат Мирзиёев.

Дар ҷамъомад ҳисоботи роҳбарони соҳаҳо ва ҳокимони вилоятҳо пешниҳод гардид.

Президент бо ғайралоии ноҳияи Бектемир мулоқот намуд.

Ноҳияи Бектемир 10 фоизи истеҳсолоти саноати шаҳри Тошкандро таъмин менамояд. Аз аввали соли ҷорӣ истеҳсоли маҳсулоти саноатӣ дар ноҳия 9 фоиз, хидматрасонӣ 8 фоиз афзуд, экспорт бошад 11 фоиз зиёд шуд.

Дар вохӯрӣ масъалаҳои ҷустуҷӯи «нуқтаҳои нави тарқиқ» ва беҳосии ҳаёти аҳолии ноҳия муҳокима гардиданд.

Барои мисол, ба иҳтиёри ноҳияи Бектемир додани 1639 гектар аз ҳудуди ноҳияҳои Ўртаҷирчиқ ва Юқоричирчиқ вилояти Тошканд ба нақша гирифта шудааст. Дар натиҷа масоҳати умумии ноҳия 3472 гектарро ташкил хоҳад кард. Ба туйфайли ин имконоти ба вучуд омадани иқтидорҳои нав ва объектҳои хидматрасонӣ, ҳазорҳо ҷойи кор фароҳам меояд.

Дар се соли наздик дар ноҳия таъкид намудани 61 лоиҳаи сармоягузорӣ ба микдори 3,3 триллион сӯм ба нақша гирифта шудааст. Аз он ҷумла, имсол 52 лоиҳаи сармоявӣ бо ба вучуд овардани беш аз 2,7 ҳазор ҷойи кор ба кор хоҳад даромад.

Дарҷаи бекорӣ дар ноҳия 3,3 фоиз, аз он ҷумла 1,7 фоиз дар байни занон ва 1,5 фоиз дар байни ҷавононро ташкил менамояд. Ба норасоии муассисаҳои таълими томактабӣ, ҳолати нугувори роҳро дар чандин маҳалла, норасоӣ дар кори шабакаҳои коммуналӣ ишора шуд.

Дар заминаи зиёд наму-

дани ҷойи кор барои ҷавонон ва занон, кам кардани қашшоқӣ ва бо манзил таъмин намудани оилаҳои эҳтиёҷманд супоришҳо дода шуд.

Масъалаҳои рушди босуръати соҳаҳои хидматрасонӣ, сохтмони объектҳои нави иҷтимоӣ, бунёд ва таъмири шабакаҳои коммуналӣ, омода намудани фонди манзил ба мавсими тирамоҳу зимистон баррасӣ гардиданд.

Роҳбари давлат бо намоёнандиҳои маҳаллаҳо, пешвоёни ҷавонон ҳамсуҳбат шуд.

Пас аз вохӯрӣ бо ғайралоии ноҳияи Бектемир роҳбари давлат автомобилҳои махсусро аз назар гузаронд, ки истеҳсоли онҳо дар Ўзбекистон ба нақша гирифта шудааст.

Зимни ташрифи расми Президентӣ Ўзбекистон ба Олмон моҳи январ соли 2019 шартнома дар бораи ҳамкорӣ байни ШС «Ўзавтосаноат» ва консерни «Volkswagen» ба имзо расида буд. Бинобар ин шартнома дар заводи автомобилсозии Чиззах истеҳсоли минивэнҳои «Volkswagen Caddy» дар се модификасия дар назар дошта шудааст. Ин воситаи нақлиёти ҳафтнафарӣ барои истифода аз он ҷиҳати бисёр эҳтиётот муносиб аст. Барои ин мақсад пойгоҳи «Isuzu» низ истифода мегардад.

Дар Ўзбекистон истеҳсоли автомобилҳои сабук ва боркаш роҳандозӣ гаштааст. Моделҳои пешниҳодгардида ҷойи холии автомобилҳои муқаррароташ махсусро пур месозад. Ба ҷунин мошинҳо дар мамлакатҳои ҳамсоя низ эҳтиёҷ зиёд аст. Бинобар ин намунаҳои таҷрибаии автомобилҳои махсус барои шасиҳои истеҳсоли «Volkswagen», «Skoda» ва «Isuzu» омода карда шудааст.

Шавкат Мирзиёев аҳамияти азхуд намудани ҷанбаи навро барои сарпур намудани ҷойи воридот ва афзудани содирот таъкид кард ва ҳамчунин ба шахсони масъул супоришҳо дод.

Огози ҷамъовариҳои автомобилҳои пешниҳодгардида ба сеҳомаи IV соли ҷорӣ дар заводи автомобилсозии Чиззах ба нақша гирифта шудааст. Соли 2022 аз худ намунаҳои таҷрибаии истеҳсолот ба нақша дохил гаштааст.

Ў.А.

Дар бинои ҷамоати шаҳрвандони маҳаллаи Кимёгари шаҳри Навоӣ сеҳи дўзандагӣ ғайралоии худро огоз намуд.

Дар сеҳи дўзандагӣ барои 15 нафар ҷойи кор фароҳам оварданд. Занону духтарони дар рӯйхати оилаҳои камбизоат будаи маҳаллаи Кимёгар бо ҷойи кор таъмин шуданд.

Дар маросими кушодашавии корхонаи мазкур ҳокими шаҳри Навоӣ М.Бозоров иштирок дошт.

Дар сурат: дар сеҳи дўзандагӣ.

Суратгир: С. АСЛОНОВ (Ў.А.).

«The Diplomat»:

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАВОНАД БАРОИ АФҒОНИСТОН «ДАРВОЗАИ САВДО» ГАРДАД

(Аввалаш дар сах. 1).

Дар мақола таъкид мегардад, ки ба ҳаёси Президентӣ Ўзбекистон интиҳоб шудани Шавкат Мирзиёев хусусияти назари минтақаро нисбати Афғонистон тағйир дод ва боиси ҳамчун як қисми Осиёи Марказӣ эътироф гардидани ҶИА гардид. Тавре муаллиф қайд менамояд, Ўзбекистон Тошканди соли 2018 музокироти дохили Афғонистонро дастгирӣ намуда, расман манфиати ҳамаи кишварҳои Осиёи Марказӣ ба ҷараёни музокироти дохили Афғонистон мустаҳкам кард.

Бинобар ақидаи Чеймс Дюрсо, то охири моҳи ноябр камаш то 5 ҳазор кам карда шудани шумораи хидматчиёни харбии амриқӣ дар Афғонистон, шояд эҳтимол ба кам шудани иштироки НАТО ва маҳдуд кардани як қатор барномаҳои башардӯстона оварда расонад. Дар мақола омадааст, ки ба андозаи хароҷотро кам кардани ҳукумати ҳарорӣ барои ҷаброн кардани коҳиш додани ҳаҷми кўмаки ҳарорӣ, барқарор кардани ғайралоии ҳаётӣ COVID-19 аз даст рафтаанд ва бо кор таъмин кардани ҷангиёни ҷавобшудаи «Толибон» бояд иқтисодиёт ривож дода шавад.

Баръакси соли 1992, вақте ки ҳукумати Наҷибуллох пас аз хуруҷи нерӯҳои шўравӣ ва қатъ гардидани кўмаки ҳарорӣ сарнагун шуд, ҳоло Қобул метавонад ба кўмакҳои ҳамсоягии Осиёи Марказӣ худ дар ҳамбастагии ҶИА ба иқтисодиёти минтақа умед бандад, ки ин шикасти ҳукумат ва ҷанги шаҳрвандиро пешгирӣ мекунад.

Дар ҷунин шароит, тавре ки шореҳ қайд мекунад, Ўзбекистон мавқеи беҳтарини ҷуғрофӣ дорад ва дорои захираҳои зарурии инсонӣ ва табиӣ мебошад, ки дар масъалаи ҳамгироии афғон ба равандҳои минтақавӣ дар шарикӣ бо Қазоқистон, ки иқтисоди калонтарини минтақаро дорад, мавқеи пешсифиро ишғол кунад.

Ў.А.

ЛОИҲАҲОИ ПЕШОМАДНОК

ҚИСМҲОИ ЭҲТИЁТӢ БАРОИ ТЕХНОЛОГИЯҲОИ ОБСАРФАКУНӢ

Дар вилояти Фарғона барои технологияи обёрикунии обсарфакунӣ қисмҳои эҳтиёӣ истеҳсол карда мешавад. Ҷамъияти масъулиятшар маҳдуди «Palma invest plast» дар ин самт лоиҳаи пешомаднокро ба кор даровард.

Дар соҳаи нав беш аз 4 тонна кубурҳои полиэтиленӣ диаметрашон аз 16 то 400 мм ва лентаҳои қатрагӣ истеҳсол карда мешавад. Дар корхонаи мазкур дар ҳаҷми 360 ҳазор доллар амриқӣ сармоягузорӣ шуда, аз ҳисоби ин таҷриботи замонавии истеҳсоли харида, 20 ҷойи нави корӣ таъсис дода шуданд.

— Талабот ба маҳсулоти мо рӯз аз рӯз меафзояд, — меғӯяд менеҷери тичорат Нодирбек Нишонов. — Мо маҳсулотиро ба назардошти талаботи ҳар як ҳоҷагии фермерӣ ва деҳқонӣ истеҳсол мекунем, дар ҷойгиркунии технологияи дар майдонҳои кишт ва ба роҳ мондани он кўмак мерасонем.

Дар он аёме, ки мушкилии об рӯз аз рӯз торафӣ муҳим мегардад, обёриҳои қатрагӣ имкон медиҳад, ки на танҳо он сарфа карда, таркиби майдонҳои кишт беҳтар гардад, балки бо баланд бардоштани ҳосилнокии ба самаранокӣ иқтисоди ноил гардад. Дар ҳоли ҳозир соҳибкорон барои маҳаллизоии истеҳсоли қисмҳои эҳтиётии технологияҳои сарфакунандаи об 1 миллиарду 200 миллион сӯм ҷудо карда.

То ба имрӯз қисми бештари ҷузъҳо



ва қисмҳои эҳтиётии технологияи обёри қатрагӣ ворид карда мешавад. Барои ин вақти зиёд рафта, маблағ бешуда сарф мешуд. Соҳаи нави истеҳсоли дар ин раванд хароҷу марачро аз байн бурда, имкони ба 15 фоиз кам кардани арзиши аслии маҳсулот, созмон додани саҳно ҷойҳои нави қориро фароҳам овард.

— Корҳо оиди дар соли 2021 ҷорӣ намудани технологияҳои обёри қатрагӣ ва боронӣ дар 30 200 гектар майдонҳои вилоят огоз ёфтанд, — меғӯяд сардори идораи ҳавзаҳои шабакаҳои обёрикунии «Сирдарё-Сух» Алламҷон Фозилов. — Ба ин мақсадҳо ба маблағи 400 миллиарду сӯм сармоя ҷалб карда мешавад. Қаблан барои обёри намудани майдонҳои кишт ҷор соат лозим буд. Ин ба ғайр аз ифротқорӣ ва харо-

ҷоти зиёдагӣ ба бад шудани ҳолати мелiorативии майдонҳои кишт оварда, ба ҳосилнокии ва сифати маҳсулот таъсири манфӣ мерасонад. Технологияҳои нави сарфакунандаи об имкон медиҳанд, ки истеъмоли об ва қувваи барқ то 50 фоиз сарфа карда шавад.

Дар вилоят 360 гектар заминаи обёришаванда мавҷуд мебошад. Барои обёрии зироати кишоварзӣ дар мавсими кишт беш аз 3,7 миллиард метри мукааб об тақозо мегардад. Истифодаи технологияи обёри қатрагӣ масрафи обро то 50 дарсад коҳиш медиҳад.

М. СУЛАЙМОНОВ,

мурбири Ў.А. Суратгир: М.КОДИРОВ (Ў.А.).



коррупсия маъруф аст, ворид намешаванд. Масалан, аз рӯи маълумоти Хидмати ҷуғрофии ИМА, Афғонистон дорои як триллион доллар маъданҳои фойданок мебошад, ки онҳо дар шароити ҷанг арзиш надоранд.

Тавре ки таҳлилгар қайд мекунад, пас аз рафтани НАТО аз Афғонистон, ба зиммаи Ўзбекистон оид ба таъмини рушди минтақа бо иштироки Афғонистон бори гарон меафтад. Дар ин масъала ИМА, ИА, Ҷопон, Кореяи Ҷанубӣ ва дигар кишварҳои рушдкарда бояд дастгирии сиёсӣ ва иқтисодӣ худро ба Тошканд тавассути маблағгузориҳои инфрасохтор ва дигар лоиҳаҳо дар фазаи ОМ қафолат диҳанд.

Махсусан, Иёлоти Муттаҳида метавонад саҳми худро тавассути истифодаи платформаҳои ба монанди «C5+1» ва формати сетарафаи ҳамкорӣ «ИМА — Афғонистон — Ўзбекистон» барои андешидани чораҳои муассир, на танҳо барои «санҷиши набз» гузарад. Ба ақидаи муаллиф, мулоқотҳои сатҳи баланд дар доираи ин платформаҳо бояд барои қабули қарорҳои амалӣ равона карда шаванд. Чеймс Дюрсо меғӯяд, ки танҳо бо ин роҳ муносибатҳои байни ҳамаи тарафҳои ҷалбшуда намоёнтар ва пойдортар мешаванд.

Дар фарҷоми мақола Чеймс Дюрсо суҳбати зери Президент Ш.М.Мирзиёевро иқтисод овардааст: «Амнияти Афғонистон — ин амнияти Ўзбекистон, қафолати субот ва гул-гулшукӯӣ барои тамоми минтақаи бузургӣ Осиёи Марказӣ ва Ҷанубӣ аст». Ҷ қайд мекунад, ки Ўзбекистон ва дигар кишварҳои минтақа омодаанд, ки ба Афғонистон дар истифодаи бурдан аз имконияти ворид шудан ба иқтисодиёти ҷаҳонӣ кўмак расонанд ва имкон надиданд, ки ҶИА барои терроризм ба «бандари ором»-и идоранашаванда ва маркази тичорати маводи муҳаддир, яроқ ва одамон табиӣ ёбад.

АИ «Дунё»

ВАШИНҶОН.

БОРИ КАҚ БА МАНЗИЛ НАРАСАД

Ҷуз мақомоти хифзи ҳуқуқ ва идораҳои ғуноғуни назораткунанда боз соҳтаре мавҷуд бо номи Палатаи ҳисоби ҷумҳурӣ, ки аудити берунии давлатӣ ва назорати молиявиро ҷун органи олий ба амал бароварда, дар назди Президент ва палатаҳои Олий Маҷлис ҳисобот медиҳад, баҳри иҷрои вазифаҳои дар зиммадошташ бо мақомоти давлатӣ ва соҳаҳои дигар ҳамкорӣ сохта, ба тарзи электронӣ муттасил ивазсозии иттилоотӣ ба роҳ меғузорад, баҳри роҳ нагузоштан ба норасоии ҷамъбандиҳо тавсияҳо пешниҳод мекунад. Ба наздикӣ соҳтори мазкур аз рӯи вазъи истифодабарии маблағҳои буҷавӣ ва ғайрибуҷавии ташкилотҳои тобеи Вазорати таълими томактабӣ дар солҳои 2018-2019 ва имконияти мақбулгардиҳои хароҷо дар соли 2020 омӯзиш гузаронд.

Тавре хидмати ахбори Палатаи ҳисоб маълум менамояд, дар натиҷаи омӯзишу санҷиш тахти ҳамкорӣ бо аудити дохилӣ ва назорати молиявӣ вазорати зикршуда тороҷ ва ғайриқонуний истифода бурда шудани 48,3 млрд. сӯм маблағ дар муассисаҳои таълими томактабӣ

ба назар мерасад.

Аз ҷумла, роҳбарону масъулони зинаҳои поёнӣ 7,2 миллиард сӯм маблағи барои музди меҳнати ходимон муайяншударо ғайриқонуний аз худ ва барои пардохтҳои зиёдагӣ сарф намуданд.

Барои озқавориҳои сарфнашуда ҳуҷҷат ва таомномаҳои сохта ба назар мерасанд, ки ин ҳиёнагӣ рӯйроstd дар ҳаққи бача аст. Дар ин самт ғайриқонуний сарфшавии 3,6 миллиард сӯм маблағ маълум гардид.

Барои рағғани зард гӯё 2,2 миллиард сӯм сарф шудааст, вале дар асл маълум гашт, ки рағғани зард не, «спред» (рағғани растанӣ ва омеҳтаи рӯи шир) харид карда шудааст. Ё худ маҳсулоте истифода шудааст, ки пастсифат буда, он маҳсулоти шириро рағғани зард гуфтан наворост.

10,1 миллиард сӯмина маҳсулоти гӯшт харид шудааст, ки аз назорати ветеринарий гузаронда нашуда, воқеан он маҳсулот ба талаботи ҷавоб медод ё не, номаълум. Микдори воқеии кўдаконе, ки ба муассисаҳо омада ва тановул кардаанд, пинҳон дошта шудааст. 497,7 млн. сӯм пардохтӣ падару модарон ба касса ворид карда на-

М.ШОДИЕВ,

мурбири «Овози тоҷик».

Дар арафаи 29-солагии истиқлолияти Ватани махбуб ҳокимияти вилояти Фарғона як гуруҳи ғолибонро барои ширкати ғайралолашон дар озмуни «Ту сарчашмаи нирӯ, даргоҳи бахту саодат ҳастӣ, Ўзбекистони азиз!» бо ифтихорномаҳо ва тухфаҳои молӣ рағбатнок намуд.

ЯК ГУРҲ ЭҶОДКОРОН РАҒБАТНОК ШУДАНД

Ба ин муносибат дар «Хонаи матбуот»-и вилоят маросими бошқуқ баргузор гардид. Дар он вақти соҳтмони давлативу ҷамъиятӣ, шоирону нави-сандагон ва кормандони воситаҳои ахбори оммавӣ иштирок карданд.

— Ғолибони озмун аз рӯи нӯҳ номинатсия соҳиби ифтихорномаҳо ва муқофотҳои молӣ шуданд. Ҳамаи маводе, ки онҳо ба ӯнвони доварони озмун фириостанд, ба мавзӯҳои ғуноғу бандида шудаанд. Матолиби ин мавод ҷанбаҳои муҳими ҳаёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангии вилоятро фаро мегирифтанд, — меғӯяд масъули дафтари матбуоти ҳокимияти вилоят Мухаммадҷон Обидов.

Мирасрор АҲРОРОВ,

мурбири «Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҶОНА.

Ханӯз солҳое, ки наврас будам ва дар дабистони таълими умумии рақами дууми ноҳияи Сӯҳ меҳондам, ҳис мекардам ба духтурӣ меҳрам баланд.

Орзуи дохил шудан ба институти тиббиро дар дил мебардам. Охири солҳои навадум, ки халқи мо бинобар сабабҳои маълум душвориро аз сар мегузаронд, мактабро бо баҳои хубу аъло хатм намудам. Мушқилот дар ҳонадони мо, ки саробон гум карда, модарам ба ду норасида падарӣ низ мекарданд, бештар эҳсос мегафтам.

Бо вучуди ин модарам мегуфтам, писархоям бояд ҳонанд.

Ба институт не, ба омӯзишгоҳ ҳуҷат супурданро лозим шумурдам. Намехостам ба модари бе ин ҳам азиятдидаам таълими институтҳои зам шавад. Зудтар соҳиби касб шудан ва дар бардоштани бори рӯзгор ба модар кӯмак кардан хеле зарур.

Соли 2004 омӯзишгоҳи тиббии шаҳри Фарғонаро бомуваффақият хатм карда, ба зодгоҳ баргаштам. Дар истилоҳи ёрии таълими беморхонаи марказии ноҳия ба фаёлияти мустақилона шурӯъ сохтам. Аз Умар Ҳотамов ва Абдуваҳҳоб Болтабоев, ки дар шуъба кор мекарданд, таъриба омӯхтам. Аз духтури варзида Ҳасанов Ҳалимов низ, ки ёвари кадрҳои ҷавон буданд, маслиҳатҳо гиридам. Он солҳо ёрии таълими шуъбае буд басо сарватшавӣ. Ба даъватҳои сари вақт расида рафтан на ҳамеша даст меёфт.

Таъминоти мошин бо сӯзишворӣ мувофиқи мақсад набуд. Дорувор намерасид. Бинобар шароити нугувор ба ҳадаҳа кӯмаки таълими дилхоҳ расида натавонистамон гоҳо дар ҳолати нугувор мекондем. Ин ба рӯҳияи бемор ва наздикони вай, ки ниёз ба кӯмаки таълими тиббӣ доштанд, бетаъсир наменомид.

Душвориро паси сар шуданд. Дар шуъбае, ки ӯиҳои вазифа дорам, духтур Бунёд Каримов, бародари шайхат Додоҳон Ҳомидов ва дигарон бо садо додани занги телефон дарҳол ба ҷое, ки даъват мекунад, расида мекунанд. Хусусан, фаёлияти Раҳбарак Султоналиев, ки чун фелдшер солҳои дароз инҷониб дар истгоҳ

нанда воқеъ дар деҳаи Хушёр, балки ба кулли нуқтаҳои тиббии худуд, ба аҳолии ноҳияи Сӯҳ дар дами мушқил хидмат мерасонанд.

Маълум, ки дар шароити карантин аксарияти томи аҳоли дар ҳонадонҳо монданд, то имкон будан худашон ба аҳоли оилаи худро аз вируси тоҷдор, ки

бемор ва муолиҷаи вай бемории хатарнокро ба худ сироят кунандаанд. Алоқамандони соҳа хусусан дар ин гуна шароит ба касб садоқат нишон медиҳанд.

Қабул шудани қарори Президент аз 8 августи соли 2020 «Дар бораи чораҳои рушди маҷмӯии иҷтимоӣ иқтисодии ноҳияи Сӯҳи вилояти Фар-

ин соҳаҳо, қонеъсозии талаботи ноҳия ба кадрҳои маълумоти олидор, беҳсозии сифати хидматрасони тиббии таълими, боз ҳам пурзӯрсозии дастгирии иҷтимоии аҳоли ва таъмини он бо шугли доимӣ альон чун самтҳои муҳими рушди маҷмӯии иҷтимоӣ иқтисодии ноҳия муайян карда шудаанд.

Чун шахси ба тиббиёт алоқаманд фикр мекунам ҳуҷрати зикршуда ба ҳодимони соҳаи мо мамнунӣ алоҳида бахшид. Чун дар беморхонаи марказӣ, ки 9 шуъба дорад, табибони мо дар 5 нуқтаи тиббии дехот, 1 поликлиника, 4 бригади тиббии баҳри пешгирии корона-вируси, пахншавӣ ва табобати он ташкилфат баҳри муҳофизати солимии мардум сидқан камарбастаанд.

Дар соҳа ҷамъ 1050 нафар меҳнат кунанд, аз онҳо 79 нафар соҳиби маълумоти олий, 735 нафар ҳамшираҳои шайхатанд. Духтурони тоифаашон баланд тараф меафзоянд. Аз рӯйи қарор маош ва иловапулии ҳодимони соҳа дар ноҳия ба дараҷаи ҳисшаванда зиёд шуда ва масканҳои тиббиамон баробари тарҳи замонавӣ касб кардан бо ҷиҳози тиббии асрӣ таъмин мегарданд.

Ҳодимони соҳаи тандурустии ноҳия таҳти сарпарастии Раҳматҷон Тоҷиев ва Амонҷон Фармонров дар сайи онанд, ки ҷавобан ба ғамхориҳои Президент ва Ҳукумати Ўзбекистон дучанд меҳнат кунанд, дар боз ҳам баланд бардоштани сифати хидматрасони тиббӣ саҳм гузоранд.

Толибҷон ИБРОҲИМОВ, шифокори истилоҳи кӯмаки таълими беморхонаи марказии ноҳияи Сӯҳ.

ОРЗУИ ЛЮДМИЛА ИШТИРОК КАРДАН ДАР ЧЕМПИОНАТИ ЧАҲОН АСТ

Дар сайти FIFA.com бахшида ба футболбози дастаи мунтахаби Ўзбекистон Людмила Карачик мақолае ба забони немисӣ чоп шудааст.

Хабарнигори сайти мазкур бо ҳуҷумгари ботачрибаи Ўзбекистон суҳбат карда, навиштааст: «Агар дар футболи занона мукофоте ба ӯнвони «Зани дорои иродаи оҳанин» мебуд, аввалин номзоди он Людмила Карачик мегардид. Футболбози 25 сола аз соли 2018-ум аз замони гузашта ба дастаи «Бунёдкор» дар ҳамаи бозиҳо иштирок кардааст. Ҷамъи 68 бозӣ 77 бор гол задааст. Мавсими гузаштаи футболро бо 42 гол ва ҳамчун нишондори бештари чемпионати Ўзбекистон анҷом дод».

Тавре ки дар мақола зикр мегардад, хеле бад аст, ки ӯ дар бозии ҷоми ҷомҳои Ўзбекистон бар муқобили дастаи «Севинч»-и Қарши ҷараҳат бардошт. Бо вучуди ин бозиро давом дода, тӯби ғалабаро ҳам ба дарвозаи рақиб роҳӣ намуд.

Наширияи электронӣ менависад, ки Людмила Карачик аз кӯдаки футболро дӯст медошт, аз суҳб то шом дар ҳавлӣ бо писарбачагон тӯббозӣ мекард. Хангоме ки волидайн ҷеғ мезаданд, худро ба нофаҳмӣ меандоخت ва бозиро идома медод. «Ман футболро бағоят мепасандидам, ғайр аз тӯб ба ягон чиз меҳре надохтам», мегӯяд вай бо табассум. Ҷар як кӯдак ба касе тақлид мекунад. Людмила Карачик муқаллиди Криштиану Роналду мебошад.

«Аз бачагӣ бозии Роналдуро аз тариқи телевизион тамошо мекунам, – мегӯяд вай. – Ман то ҳол аз он ба ҳайрат мебошам, ки вай дар майдон бо техникаи худ, суръати бозӣ, пеш аз ҳама, бо қобилияти хеш ҷи гуна ҳунарнамоӣ мекунад. Ӯ дар ҳар қадам машқ бештар аз дигарон заҳмат мекашад. Ба шарофати меҳнати муттасил дар футбол ба бисёр комёбиҳо муваффақ гардидааст. Ӯ барои ман тӯли солҳои зиёд манбаи илҳому ифтихор мебошад».

Маҳорати Людмила Карачик дар футбол ханӯз хангоми бачагӣ зоҳир гардид. Хангоме ки 15 сола буд, бо дастаи «Кушбегӣ» қарордод имзо кард. Соле баъд мураббии дастаи Ўзбекистон Элмира Фулмова ӯро ба дастаи мунтахаби бозингарони то 19-сола даъват намуд. Бо иштирок дар мусобиқаҳои



байналхалқӣ дар ҳаёти Людмила Карачик даврони нав оғоз гардид.

Хангоми бозӣ дар дастаи ҷавонҳои Ўзбекистон Людмила Карачик зуд муваффақ шуд ва пас аз соли ба узвияти дастаи калонсолон қабул гардид. Дар 28 мусобиқаи байналхалқӣ 21 гол зад. Ӯ дар бозии саракунӣ Ҷоми Осиё AFC-2018 се ва дар мусобиқаи саракунӣ олимпӣ ду гол задааст. Мутаассифона, он замон Ўзбекистон дар ҳар ду мусобиқа муваффақ нашуд, вале Людмила Карачик ба фардо эътимод дорад.

Қарор дар бораи то ба 32 иштирокдор зиёд кардани микдори дастаҳои FIFA дар чемпионати ояндаи ҷаҳон оид ба футболӣ байни занон, ки дар Австралия ва Зеландияи Нав баргузор мегардад, ба Людмила Карачик умед мебахшад.

Бинобар суҳбатҳои ӯ тамоми аъзои даста оруздоранд, ки дар чемпионати ҷаҳон иштирок кунанд ва барои гузаштан аз мусобиқаи саракунӣ маҳорати худро нишон диҳанд, то ки ҷи гуна парашон гардидаи парчами Ўзбекистонро дар чемпионати ҷаҳонӣ футболӣ байни занон бо ҷашми худ бубинанд.

АИ «Дунё».

СИҲАТИИ ОДАМОН ВА ҚАДРИ МЕҲНАТИ ШИФОКОРОН

Дар ҳокимияти вилояти Чиззах сессияи навбатии Шӯрои депутатҳои халқии вилоят баргузор гардид.

Дар замони доман густурдани пандемияи хавфнок рӯяи намунаи ба қондаҳои карантин ва гигиенаи шахси аз ҳар кас масъулият металабад. Дар роҳи табобати бемороне, ки ба ин касалии гирифтадоранд, хидмати шифокорони ҳозир беҳад калон аст. Дар сессия ба ин масъала диққати алоҳида ғайрониданд. Ҳокими вилоят Эргаш Солиев эътибори иштирокчиёни сессияро, ки ба тарзи қонфронси видеоӣ шуда гузашт депутатҳои ноҳиявӣ, шаҳрӣ ва вилоятӣ, муовини Раиси Олий Маҷлис иштирок доштанд, ба он нигаронд, ки барои муолиҷаи бемории коронавирус 3214 нафар ҳодимони тиб дар вилоят сафарбар гардидааст. Барои кадр намунаи меҳнати онҳо дар ин дав-

ри пандемия беш аз 31 миллиард сӯм маблағ равона гардид. Дар ҳаёти До-нишқадаи политехникии Чиззах 350 ҷойи махсус ҳозир карда шудааст. Ҳокими вилоят депутатҳоро даъват кард, ки онҳо ҳам барои сиҳати одамон саҳм гиранд. Сардори Садорати тандурустии вилоят Фарҳод Норқӯзиёв дар бобати қорҳое, ки пайи маҳви маризии хавфнок дар ҷумҳурӣ ба сомон расонида мешаванд, ҳарф зад. Ӯ аз ҷумла гуфт, ки ҳеҷ гоҳ мари-зиҳои дигарро бо вируси тоҷдор яқсон нахонем. Зеро вируси хавфнок аз дигар бемориҳо бо хусусияти ҳоси худ таф-вут мекунад. Дар шифохонаҳои вилоят барои табобати бемориҳо шароити му-соид муҳайё карда шудааст.

Анорбой НАЗАРОВ, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти ЧИЗЗАХ.



Имрӯзо чун дар ҳудудҳои Наздиқалар дар ноҳияи Бӯзатови Қароқалпоқистон низ доир ба сохтмони ва ободсозии қорҳи васеъшавӣ ба амал тағйик мешаванд.

Махсусан, баҳори соли ҷорӣ дар 5 гектар майдони ҳудуди ҷамоати шаҳрвандони шаҳраи Бӯзатов «Боги ҷавонӣ» ташкил ёфт. Ба боги мазкур 5 ҳазор ниҳоли дарахтони мевадор ва махсулоти полизи шинонданд. 30 нафар писарону духтарони шомилии ғурӯҳи «Ҷавони фидокор» бо шугл фаро гирифта шуданд.

Ғайр аз ин, аз 300 гармхонаи ноҳия 30-тошро ба ҷавонони бекормонда супори-данд. Алҳол помидору бодирингҳои пухтарасидаи ин гармхонаҳо растаҳои бозорҳоро пур мекунад.

Суратгир: М.ҲАБИУЛЛОЕВ (Ўза).

ХАБАРҲО

Мактабҳои таъғоҳи таъсис меёбанд

Бо мақсади куллан беҳсозии сифати таълими фанҳои кимӣ ва биология, татбиқи сохтори нави таълими ин фанҳо дар мактабҳои таълими умумӣ, таъмини муассасаҳои таълими бо лабораторияҳои замонавӣ, китобҳои дарсӣ ва дигар таҷҳизоти хонишӣ, ба ин соҳа ҷалб кардани омӯзгорони соҳибтаҷриба қарори Президент «Дар бораи чораҳои тадбирҳои афзунсозии натиҷаҳои илму фан ва сифати таълими бефосила дар самтҳои кимӣ ва биология» имзо гардид.

Мазмуну моҳияти қарори мазкур дар рафти онлайн-мулоқот, ки бо иштироки роҳбарияти Садорати таълими халқи вилоят ва шуъбаҳои ҳудудӣ он, қорамандони масъул, услубшинос ва педагогҳо доир гардид, омӯхта шуд. Дар рафти мулоқот доир ба иҷрои

саривактии вазифаҳо ва чораҳои тадбирҳое, ки дар қарор зикр гардидааст, фикр иваз намуданд. Бояд гуфт, ки мутабиқи қарор дар 12 шаҳру ноҳияи вилоят фаёлияти мактабҳои таъғоҳи ба фанҳои кимӣ ва биология ихтисосидашуда ба роҳ монда мешавад.

Ба ниёзмандон кӯмакпулӣ дода шуд

Дар асоси фармони сарвари давлат ба ҳар як аъзои оилаи дар «дафтарҳои оҳанин» сабтшудаи камбағали вилояти Самарқанд 220 ҳазор сӯмӣ ёрии моддӣ тақсिम карда мешавад.

То имрӯз ба 37 ҳазору 541 оила, ки 167 ҳазору 422 нафар аъзо доранд, беш аз 36 миллион 832 миллион сӯм ғардмпулӣ дода шуд.

– Ба оилаи мо як миллион сӯм кӯмакпулӣ доданд, ки хеле сипосгузoram, – гуфт ногирои ғурӯҳи дуюм аз гузари Ҳоча

Аҳрори Валии ноҳияи Самарқанд Хусейн Хусейнов, – воқеан, дар шароити пандемия ин маблағ айнаи мударо гардид.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори «Овози тоҷик» дар вилояти Самарқанд.

Вакилон ҳам интиҳоб шуданд

Анҷумани IV иттифоқи касабҳои ҳодимони ташкило-тҳои истеҳсоли моли истеъмоли, савдо ва хидматрасониҳои ҷумҳурӣ баргузор гардида, дар он ғайр аз ҳисобот дар давраи фаёлияти солҳои 2015-2020, масъа-лаҳои интиҳоботи раёсати нав, ба иттифоқи касабҳои соҳибкорон, тичорат ва хидматрасонӣ иваз кардани номини он, интиҳоби вакилон ба анҷумани VIII Федерат-сияи иттифоқҳои касабҳои ҷумҳурӣ муҳокима гарди-данд.

Т. ИКРОМОВ, «Овози тоҷик».

Ин кишри ҷомеа, ки беш аз шаст фоизи аҳолии ҷумҳуриро ташкил медиҳад, ҳамеша дар мадди назару эътибор мебошанд.

ҶАВОНОН ВА ҶОМЕА

Миёни оилаҳои ҷавон ҷудонашавӣ ба мушоҳида ме-расанд. Ҷавонанд ба ҷи-ялҳои мушқилу мезананд. Мувофиқи маълумоти дар давоми шаш моҳи соли ҷорӣ 620 халати ҷавонҳои ғуноғун аз тарафи ҷавонон содир шуда, дар ми-қёси вилоят дар 7 моҳ ҷудо-шавии 450 оилаи ҷавон ба қайд расид.

Ба наздикӣ дар боғи эко-логии «Ўрда» бо ташаббуси бунёди «Нуронӣ»-и вилоят бахшида ба ҳамаи мазвӯъ-ҷамъонад ба амал омад. Дар он муовини вазирӣ Базорати маҳалла ва дастгирӣ намуна-ни оилаи ҷумҳурӣ Содик Тур-диев иштирок намуд ва аз ну-ронӣҳо хоҳиш ба амал овард, ки барои ба роҳи рост диҳият сохтани ҷавонон ва пешгирии вайроншавии оилаҳои ҷавон дар қанор намонанд.

Анорбой НАЗАРОВ, хабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти ЧИЗЗАХ.

МАШЪАЛОНИ МАОРИФ

«ГҶШАНИШИНҶ КОРИ МАН НЕСТ»

Дар вақти таътил хостам аз суҳ-бати устоди соҳибтаҷриба Бахтиёр Ҳолов баҳраманд шавам. Вай қариб 40 сол боз дар мактаби таълимоти ҳамагонии рақами 14-уми ноҳияи Сӯҳ кор мекунад. Ӯ таҷрибаи ғании пе-дагогӣ дорад ва дар роҳи таълиму тарбияи насли наврас нақшу саҳми муҳим мегузорад.

Бахтиёр Ҳолов аввал маро бо дидаву шунидаҳо ва хулосаҳои ҳаётии худ муҳтасар ошно намуд. Вай гуфт, ки омӯзгори саҳлангорӣ ва бемаъсулиятро намепазирад ва кас-бест, ки пайваста ҷустуҷуро тақозо менамояд.

– Баъзе ҷавонон кори омӯзгори-ро саҳл меҳуморанд ва барои ҳаво-ву ҳавас соҳиби диплом мешаванд. Онҳо ғумон мекунад, ки омӯзгор аз он самаранок истифода мебарад ва кӯшиш мекунад, ки ҳар як соати дар-си ӯ дар майнаи шогирдонаш нақш банданд, – гуфт муаллим Ҳолов.

Вай афзуд, ки беҳуда «Зи ғажо-ра то гӯр дониш ҷиҷӯӣ» намегӯяд. Омӯзгор бояд ҳамеша омӯзаду омӯ-зонанд. Базан лозим меояд, ки ба муаллимони ҷавон маслиҳатҳои му-фиди худро диҳад ва дар ҳосил на-мудани таҷриба ба онҳо мусоидат намояд.

– Вақте ки дар мактаби миёна меҳондам, устоди равоншодам Би-бишарифа Ҷумъаева ба мо аз кимӣ-е ва биология дарс мегузаштанд. Он кас занӣ хеле меҳрубон нис буданд.

Шайху ҳаваси маро нисбати фанҳои кимӣ ва биология дида хурсанд мешуданд. Машварат меоданд, ки барои хуб азхуд намунаи ин фан-ҳо бештар ба ҷи диққат диҳам. Баъди ба нафақа баромадани он кас Ёкубҷон Зарипов ин анъанаро идо-ма дод, – ба ёд овард Бахтиёр Ҳо-лов.

Ӯ мактабро хатм карду ҳуҷратҳо-яро ба факултаи кимӣ ва биоло-гияи Донишқадаи омӯзгории Лени-нобод (ҳоло Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи Бобочон Ғафуров) суғурд. Аз имтиҳонҳо бомуваффа-қият гузашт донишҷӯи ин даргоҳ шуд.

– Аз соли 1976 то соли 2014 дар мактаби таълими умумии рақа-ми 14 муаллимони фанҳои кимӣ ва биология шудам. Баъд синну солам ба нафақа расид, аммо за-рурат пеш омад, ки боз чанд сол ин қорро идома диҳам. Шiori «Ак-нун бас, монда шудам» бароям бе-гона буд. Шогирдони зиёдро тар-бия намунам. Меҳрубон Болтаев, Ҳочияқабар Муродов, Фарҳод Пулдов, Назирҷон Назаров, Ҷай-итдӣ Юлчиев, Фирдавс Амрибеков барин шогирдонам дар риштаи тиб-биёт таҳсил гирифтаанд ва алҳол

дар сафи пизишкони вилояту ноҳия

бо садоқат дар барқарории саломати мардум хидмат мекунамд, – ме-гӯяд Бахтиёр Ҳолов.

Як илди шогирдони ӯ пешаи омӯ-згорири интиҳоб намунаанд. Онҳо баъди таҳсил дар донишгоҳҳои мух-талиф ба деҳа баргашта, дар як саф бо ӯ ба таълиму тарбияи фарзандо-ни аҳли деҳ машғуланд ва аз фан-ҳои кимӣ ва биология дарс ме-диҳанд. Ҷайитбек Муродов, Бах-тиёр Содиков, Ёсанали Шарип-ов, Илтимос Мирзоев аз зумраи ҳамин гуна шогирдони ӯ махсуб меёбанд.

Ӯ солҳои дароз ҳамчун муалли-ми калон фаёлият намуд. Соли 2008 бо нишони Аълочи таълими халқ сарфароз гардид.

– Ҳар кӣ аз имконияти мавҷуда дуруст истифода накунад, бидуни шубҳа, ба ояндаи ин кишвар ха-лқи он зомин мешавад, – мегӯяд Бахтиёр Ҳолов.

Омӯзгор дар мактаб китобхонаи хос ва осорхонаи аҷиб бунёд кар-дааст. Дар он паррандаҳо ва дар-рандаҳои зиёдро дидаи мумкин аст, ки кас аз дидани онҳо дар таъҷиб менамояд ва худро дар олами аф-сонаҳо ҳис мекунад. Дар он на та-ноҳо китобҳои доир ба соҳаи кимӣ-е ва биология, балки китобҳои зиё-дӣ бадеӣ ва илмӣ-методӣ низ ба назар мерасанд. Аз ин ҳазина шо-гирдон ва хоҳишмандон баҳраманд

Файзулло ИБРОҲИМОВ, муҳбири ҷамоати «Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҶОНА.



ДАР ҲАР ГУНА ВАЗЪ МЕХАНДОНА

(Ба муносибати 65-солагии
Ҳоҷибой Тоҷибоев)



Баробар бо овозхонҳо, устодони сахна ва санъати рақс ширинкорон низ бо ҳунари ва истеъдоди комил эътибори умумро ба худ мекашанд, олам-олам завқ бахшида, дар қалб ва хотирхо нақши равшан мегузоранд. Ин гуна ширинкорон зиёд ва чунин ба назар мерасад, онҳо яқдигарро тақдир намекуянд, муҳлисонӣ худро доранд. Вале фикр мекуем, миёни онҳо артисти ҳизматнишондоддаи Тоҷикистон ва Тоҷикистон Ҳоҷибой Тоҷибоев мақоми ба худ хос ва байни дӯстдорони ҳада зиёдтар мақбӯрият дошт.

Дар қуҷо ҷашмам ба чунин навиштаҷот афтод: «Ўзбек қули қироллини хотирлаб». Ва дар зер — сураҳои марҳум Х. Тоҷибоев.

Зимнан, ӯ дар зодгоҳаш Тоҷикистон ин хаводорони сершумор дошт, баробари ӯзбекӣ ба тоҷикӣ низ эҷод ва баъзорой мекард. Баъзан суҳбатҳои оддӣ ва воқеаҳои муқаррарию ҳама ончунон бо ҳарири лутф ва мутобиқа зарифона мелованд ба баён месохт, ки шунанда аз ҳада худдорӣ карда наметавонист.

«Қадри зар заргар бидонад, қадри гавҳар — гавҳари», ба қадри ҳунари воқеаи санъатари нойи бештар онҳоро мерасиданд, ки аз заҳмат ва душворихо эҷод бохабаранд, қи будани ҳунари ва истеъдоди воқеаи қалбаи ҳис, санъат ва санъатари ҳақиқиро эътироф менамоянд.

Аммо Х. Тоҷибоев чун инсон, ки ҳамеша аз паи рондани андӯх, овардани ҳуши ва обод сохтани дилхо саъй менамуд ва аз вай ба касҳо зарар не, фақат нафъ мерасид, ҳама, аз ҷумла ҳампешагоне, ки атрофаш буданд, ба ӯ майл мекарданд, аз меҳр ва салиматӣ, даст ва дили қушодаш баҳраманд мешуданд.

— Ёке аз наздиктарин шахсҳои ман дар Тошканд Ҳоҷибой буданд, — меғӯяд актёр Боир Ҳолимурадов. — Мо баробари ҳамшахр будан ҳамеша ҳаминшан ва ҳамсуҳбатӣ дилинхӣ будем.

Х. Тоҷибоев 25 августи соли 1955 дар ноҳияи Нави Тоҷикистон таваллуд ёфтааст. Номӣ аслиаш Ҳоҷимурод буда, чун «Ҳоҷибой» машҳур ва ба дахонхо афтод. Соли 1978 Институт театр ва санъати расомии Тошканд ба номи Островский дар самти актёри театри драма ва кино ба итмом расонд. Ба филармонияи давлатии Андиҷон роҳат доданд. Муддате дар ин боргоҳи ҳунари, баъдан дар театри Нав фаъолият намуд. Асное ба театри драмаӣ-муслики Ҳуҷанд ба номи Камолӣ Ҳуҷандӣ ба кор гузашт, истеъдоди актёрӣ ва суҳбатниаш гул-гул шукуфт.

Соли 1990 дар Тошканд озмун-азназаргузаронии «Ҳанда — 1990» баргузор ва дар он Х. Тоҷибоев ширкат чуста, ба гирифтани қои ав-

вал сазовор гардид. Ба театри вилояти Фарғона алоқа барқарор ва дар шаҳре, ки ширинкорони зиёд ба олами санъатро ҳада намудааст, истеъдодашро тақдир ба Тошканд пайваст ва то охири умр (2008) дар пойтахт зиндагӣ ва эҷод кард.

Дар шақли театри якка баромадҳое, ки Х. Тоҷибоев ба ҳукии тамошобинон ҳавола месохт, қалби хурду калонро тақдир менамуд. Барномаҳои ӯ «97 нави ҳанда», «Аз наваҳи ҳаст» ва ғайра басо ҷолиби диққат буданд.

Ҳоҷибой Тоҷибоев сценарии баромадҳоро худаш менавишт. Ҳампешааш М. Ҳолимурадов меғӯяд, мо ҷаҳор-панҷ ширинкор яққо барнома омода созем, Ҳоҷибой ба тарзи якка ҷаҳор-панҷ рӯз баромад менамуд ё худ «концерт» намоиш мекард.

Баромадҳои чандрӯзааш дар қоҳи «Дӯсти халқ»-и пойтахт яққанд рӯз давом мекард. Меғӯфт: «Дар фасли баҳар навбат намерасад». Албатта, яқ навб ё ҳазӣ меғӯфт ӯ ин суҳбатонро.

Дар асл низ қоҳи концертро дар рӯзҳои баҳор банд кардан осон нест.

Вале Ҳоҷибой дар он рӯзҳои сармо бо ҳуш-табиъӣ назокат, зарофати беғубор ба ҳастии ҳаводорони сершумори ҳазлу баъла ҳарорат ворид месохт, ба онҳо кайфияти баҳорона эҳдо менамуд.

Х. Тоҷибоев ҳанӯз аз баҷагӣ ба санъати Б. Икhtiёров, Х. Шарифов, Э. Каримов барин устодони сахна ошӯфта ва дар пайроҳаи эҷод қадам задан, мисли онҳо ба дили халқ роҳ ёфтанд орзу менамуд.

Орзуҳо ҷомаи амал пӯшиданд. Бо ҷаҳорҳои намоёни ҳунари дар саф эҷод кард, ба дилу дидаҳо роҳ ёфт. Ва дар санъати ширинкорӣ мактаби ба худ хос офарид.

Афсӯс, Тоҷибоев дар авҷи камолоти эҷодӣ аз олам рафт.

Ноғаж пахншави хабари машъум ба пахншави ҳар гуна овозҳо низ сабаб гашт.

Вале қарибонаш гувоҳи меҳанд, овозаҳо беасосанд... Онҳо меғӯянд, санъаткор бинабар беморӣ, ки шаш моҳ давом кард, вафот намуд. Декабри соли 2007 баъди баромадӣ чандрӯза худро бад ҳис кард. Аз пай муолиҷа шуд. Тобистони соли 2008 ахволаш вазнин ва 24 июл дар шифохона ҷашм аз олам пӯшид.

Меғӯянд, Х. Тоҷибоев дар лаҳзаҳои вазнини ҳаёт ҳама ирдотаманд буд, ҳаёти худро ба санъат тасаввур намекард, дар қуҷаи одаманд, дар оила аҳли хонадонро меҳандонд, оилапарвар ва падари маҳрубони се фарзанд буд.

Дуктари миёнааш Интизор роҳи падарро интихоб ва Институт давлатии санъат ва маданияти Ўзбекистонро хатм намуд.

Дуктари калонӣ Меҳрангиз дар соҳаи тиббиёт, хурдаиш Ҳидмата дар соҳаи сайёҳӣ маднат мекунанд.

М. ШОДИЕВ.

Бузургон доир ба забону суҳан

Нахуст андеша кун,
он гоҳ гуфтор,
Ки номаҳкам бувад
беасл девор.
(Саъдии Шерозӣ)

Суҳан захру позахру
гарм асту сард,
Суҳан талху ширину
дармони дард.
(Абӯшақури Балхӣ)

Суҳан ҳамчу қулф асту
посух қалид,
Ба посух бад аз нек
ояд падида.
(Абӯлқосими Фирдавӣ)

Забонам гар фузун аз
қатри меғ аст,
Забони ин суҳан
гуфта дарег аст.
(Ҳафизиддин Гургонӣ)

Чӣ хуш гуфт он
хирадманди суҳандон,
Ки рӯй аз суҳбати
нодон бигардон.

Суҳанро аз дарозӣ дох
қуҷо, ки аз бисёр гуфтаи
шавад роҳ.

Мақун фахшу дурғу
ҳазл пеша,
Мазан бар пой худ
зинҳор теша.
(Носири Ҳусрав)

Зи қажғӣ суҳанро
қад кам гашт,
Касе, қ-ӯ ростгӯ шуд,
мӯхташам гашт.

Суҳан бо ту нағӯям,
то насанҷам,
Масанҷида мағу,
то ман маранҷам.

Ба нармӣ гуфт, қ-«Эй
марди суҳангӯй,
Суҳан дар мағзи ту чун
об дар қуҷ».
(Низомии Ганҷавӣ).

Таҳияи
ҶОИИНАЗАР.

Яқ замон, дар як макон,
андаруни як деҳаи қўхистон
марде зиндагӣ мекард ба
исми Қосим. Ҷамсаре сар
ба зеру мутеъ ва чор фар-
занди дўстрўк дошт. Дар
яқ қулбаи фақирона ҳаёти
осуда ба сар мебарданд.
Даромадӣ оилаашон аз
паси яқ сар гови ало буд.
Қадбону меғӯиш. Қосим
кўча ба кўча давр зада,
шири говро меғӯрўт. Чон-
вари хона, бе муболиға,
ганҷи бебаҳо буд барои
оилаи тикхидати Қосим,
шири бисёр меғӯд.

Рўзе Қосим зарфи калони
широ бардошта аз
хона баромад. Азбаски дар
берун борони саҳт меборид,
зарфи ӯ бо оби борон
саршор шуд. Бо ин ҳол
Қосим ба қаро нагашт ва са-
тали ширро бардошта рафт-
тан гирифт. Дар ҳамаи вақт
аз ҷониби осмон, аз миёни
абрҳои сиёҳи дидагирён
пири сўфӣнаоме падида
омад ва аз пешорўи Қосим
садо дод:

— Ҳой Қосим, ба хонаат
баргарад, ширатро бипаз аз
он пас ба мардум фуруш!
Марди гапнўшав ба
ҳарфи ӯ эътибор надовд.
Чун меғӯд сатили нимааш
пур аз шир аст, хирси пул
гўшояро сар кард. Дар-
воқеъ, он рўз ӯ шир худ-
ро бо пули бисёр фурушт...

Аз он пас Қосим ба ан-
деша рафт: «Агар ба шир об
ҳамоҳ карда фурушам, дар-
омад дучанд мешавад». Бо
ин вассаса қарораш
идома дод. Ҳамин таар,
Қосим бо ин шўл пули
бисёр ҷамъ кард, хонаро
ҳавлино ҳотае обод кард
шинам дилкаш. Говҳояш
ро аз як сару ду сар ба дахто

ЗАРБУЛМАСАЛ ВА МАҚОЛҶО ДАР ОСОРИ АДИБОН

Дар муомила ва муоширати зиндагӣ дар мавқеи муносиб кор фармудани ин ва ё он зарбулмасали халқӣ ё ин ки панду ҳикматҳои хирадмандон расму одати халқ гардидааст. Шумораи зарбулмасал мақол ва панду ҳикматҳо, ки дар адабиёти халқӣ ва китобӣ маълум ҳастанд, хеле бисёр аст, аммо таассуф, ки онҳо торафт кам мешаванд. Ҷамъ намудан, омўтан ва ниҳоят дастраси омма гардонидани онҳо вазифаи имрўзи мо мебошад. Зеро ақсариати ин гуфтаҳои ибратбахш дар тарбияи таълими насли ҷавон аҳамияти бузург доранд. Ҳоло аз дурдонаҳои халқӣ намунаҳои меоварем.

«Девор афтад ба дарун афтад», дар мавриде гуфта мешавад, ки дар иҷрои коре пеш аз ҳама манфиати шахси дар назар гирифта шуда бошад.

— «Девор афтад ба дарун афтад» гуфтаанд, ғам нахўред, ба шумо духтари худамро тўй карда медиҳам. (Фотех Нисёӣ).

— Агар муллоён бо ноҳақкорӣ ин балоро ба сари аробақаш оварда бошанд, метавонанд, ки тўро ҳам бо ин гапхўят «таравдорӣ аробақаш будааст» гўён ба ягон бало гирифтори кунанд. Дар дунё одамони хабаркаш бисёранд, эҳтиёт шудан лозим аст. «Девор муш дорад, муш гўш дорад».

(Садриддин Айний).

— Зиёдаҳон... Ба дўхтар ҳаё лозим, исмат лозим, то ба даст сохтубаш дода узод карда на пардаи рўшани нигоҳ доред, ҳа! Агар бозор равад ё шаҳр барояд, ба сараш фаранҷи гирифта барояд, ҳа! Ҳамин ҳел гўед, кампири беимон ба ман айб мондани шуд.

Шоҳарим: Ҳақ дорад, «Дег ба дег гуфтааст: рўят сиёҳ». (Сотим Улўзғода).

«Дег ою дуруст оӣ» — дар он маврид гуфта мешавад, ки кори деранҷомиди аз кори шитобкорона ва зуд иҷрошуда беҳтар аст. Ба арзи бандагӣ дер омадам, дер, Вагар дер омадам, шер омадам шер. Чӣ хуш гуфт, ин суҳан пири ҷаҳонгард, Ки «дег ою дуруст оӣ», эӣ ҷавонмард! (Низомии Ганҷавӣ).



расонид. Ба зеро бо худравро низ харид. Бар замми шир, ҳар лағоҳ шир чўроғоту равангану қўрутоҳи ҷамъкардаи бачаҳоро ҳам ба сандуқи пушт андохта ба фуруш баровард.

Ба ин мавқеи фақирона ҳаёти осуда ба сар мебарданд. Даромадӣ оилаашон аз паси яқ сар гови ало буд. Қадбону меғӯиш. Қосим кўча ба кўча давр зада, ширро говро меғӯрўт. Чон-вари хона, бе муболиға, ганҷи бебаҳо буд барои оилаи тикхидати Қосим, шир бисёр меғӯд.

Рўзе Қосим зарфи калони ширро бардошта аз хона баромад. Азбаски дар берун борони саҳт меборид, зарфи ӯ бо оби борон саршор шуд. Бо ин ҳол Қосим ба қаро нагашт ва сатили ширро бардошта рафт-тан гирифт. Дар ҳамаи вақт аз ҷониби осмон, аз миёни абрҳои сиёҳи дидагирён пири сўфӣнаоме падида омад ва аз пешорўи Қосим садо дод:

— Ҳой Қосим, ба хонаат баргарад, ширатро бипаз аз он пас ба мардум фуруш! Марди гапнўшав ба ҳарфи ӯ эътибор надовд. Чун меғӯд сатили нимааш пур аз шир аст, хирси пул гўшояро сар кард. Дарвоқеъ, он рўз ӯ шир худро бо пули бисёр фурушт...

Аз он пас Қосим ба андеша рафт: «Агар ба шир об ҳамоҳ карда фурушам, даромад дучанд мешавад». Бо ин вассаса қарораш идоме дод. Ҳамин таар, Қосим бо ин шўл пули бисёр ҷамъ кард, хонаро ҳавлино ҳотае обод кард шинам дилкаш. Говҳояшро аз як сару ду сар ба дахто

— Вай намеҳост, ки чоноширо хоҳонад. Аз ҷой ҷунбидан он тараф истад, ҳамёна ҷунбидан ҳам барояш малол буд. Ҳулосаи калом «деҳ, ки хўрам, зан, ки мўрам» гўён маза карда хоб мерафт. (Самад Ганӣ).

«Дигарон коштанд, мо хўрдем, мо меко-рем дигарон бихўранд», — роҳату осоиши имрўзи мо натиҷаи заҳмати гузаштагон аст, инчунин аз натиҷаи меҳнати мо ояндагон бояд баҳраманд гарданд:

Пири деҳгон ҷавзбун мекошт,
бар вай гуфт шох:
— Нестӣ гўй, ба таҳқиқ аз фалокат
бохабар?

Ҷавзбун охир наёрад камтар аз
сӣ сол бар,
Ту қуҷо ёби аз бар рўзгори худ самар?
Гуфт: Мо хўрдем бар аз киштаҳои
рафтагон,
Ҳар қӣ ояд, гў, бар ӯ ҳам зи кишти мо
бихўр!
(Ибни Ямин).

«Дидбонӣ маҷӯ зи дидди кўр» — аз касе, ки аз ўҳдаи коре намебарояд, интизори иҷрои он набояд шуд.

Марди бадаст хаст бадкирдор,
Маталаб бӣ нофа аз мурдор.
«Дидбонӣ маҷӯ зи дидди кўр»,
Оби ширин назояд аз гили шўр.

(Мактабии Шерозӣ).

Таҳияи
С. БЕКНАЗАРОВА.

Қалъаи қадимии Муг дар қалби шаҳри Истаравшан макон гирифтааст, ки солҳои охир хеле ободу таъмир гардида, ба маркази маданият ҳунарии минтақаи шимолӣ Тоҷикистон табдил гаштааст. Дар маркази деворҳои гирдшаро барқароргардидаи қалъа чун нишонае аз даврони аввали бунёди он оташкадаи рамзии зардуштии сохта шудааст, ки маъмурияти рушди сайёҳии шаҳр ба ин васила меҳаҷад ҳавоҳои таърихи қуҳан ва мазаҳи бостониро ҷалб наояд. Суратгир: Т. ХОВАРИ.

СЕҲРИ СУҲАН

ҚИССАИ ШИР ВА МАРДИ ҶАРИС

Аз кўчаву паскўчаҳо овози марде шунда мешуд, ки мураттаб меғӯфт: «Шир ба шир, об ба об! Бисёриҳо бо тааҷҷуб, чандин кас бо тамасхур ва одамонӣ низ бо тараҳҳум ба ӯ нигоҳ мекарданд. Чандин раҳгузар аз рўй раҳму шафқат сиккае дар ҷайби он мард меандохтанд...

Ба гумонам, ин қиссаро аз касе шундаам ё дар қуҷо хондаам, дар ёдам нест. Ба ҳар ҳол қиссаи аҷибест, онро меҳомам бо суҳанҳои худам бозгўй қунам ва аз муаллифи аслиаш, ки ин мазмуно офарида, бахшиш меҳомам...

сари ӯ вақте ки аз қасри худ берун омад, аллакай ҳама ҷо гарқи сели дахшаззо буд. Ҷо шитоб ба хона баргашта аввал ҷун санг сатӣ худро дар зарфу сабаҳро ба муштариёнаш тақсим кард ва гўё бо вичдон қасри бузургро анҷом дод, барои рафти хастагӣ ва фароғат ба дараи хўшбоду ҳавои болоқўйи роҳ пеш гирифт. Ҷо деҳа баромад дар қаро абрҳои сиёҳу гулдўрроии беҳири рағду барқ осмонро фаро гирифтанд ва

бағал гирифта ба берун мебаромад, мавҷҳои пурболи сели наҳаҷд аз дару тирезаҳо боло омад ва ўро ҳамроҳ ба бачаҳояш ба қасри худ фуру бурд.

Одатан абрҳои сиёҳ, ки боронҳои шадидро меоваранд, ҳар қадар тез бирезанд ҳамон қадар тез басанда мешаванд...

Қосим пас аз қайфу сафо, шомгоҳон ба деҳа баргашт. Ба деҳа омаду манзилу макони одамонро нашинот. Ҷилави худравро ба самти хонаи бошӯ-

ФОЛНОМАИ ҲОФИЗ

Эй Ҳофизӣ Шерозӣ,
Ту қошифи ҳар розӣ.



«Суҳани ӯ (Ҳофиз) ҳолатест, ки дар ҳавзаи тоқати башари наёда... ва аз машраби фақр чошнӣ дорад ва ўро лисон-ул-ғайб ном кардаанд, суҳани ӯ бета-қаллуф аст ва сода». («Тазкираи Давлатшоҳ»).

Ин дафъа ғазали «Сарву санавбар» аз бисоти Ҳоҷа Ҳофиз бо шарҳи фоллаш пешкаши хонадағони «Са-ҳифаи рўзи истироҳат» мегардад.

САРВУ САНАВБАР

Боғи маро чӣ хоҷаи сарву санавбар аст? Шамшоди хонапарварӣ ман аз қӣ камтар аст? Эй нозанин писар, ту чӣ мазҳаб гирифтаӣ, К-ат хуни мо ҳалолтар аз шир модар аст? Чун нақши ғам зи дур бибини, шароб ҳоҳ Ташхис кардаему мудодо муқаррар аст. Аз остони пири мўгон сар чаро кашем, Давлат дар ин сарову қулош дар ин дар аст. Фарқ аст аз оби Ҳизр, ки зулмот ҷойи ўст, То оби мо, ки манбаъаш «Аллоҳи ақбар» аст. Мо обрўи фақру қаноат намебарем, Бо подшаҳ бигўй, ки рўзи муқаддас аст. Ҳофиз, чӣ турфа шохӣ наботест қилки ту, К-аш мева дилпазиртар аз шаҳду шаккар аст?

Бар доштаҳои худ така қардан ва шинохтани қадру манзалаати он чӣ дар худ дорӣ тўро аз он чӣ дар орзуи он ҳастӣ бениёз ва баландназару манётаб мекунад. Панди бузургони доноро бояд шунид ва ба кор басту ғам ба дил роҳ на-дод.

Таснифи Парвизи ИЗЗАТУЛЛО.

кўйи худ, ки ҳамеша бо он фаҳр дошт, гардонд. Ба ҷашмонаш бовар накард: ру ба рўш ба ҷуз чанд шифери оҳанпораҳои тикаву парешон ва деворҳои фуруфтаио валангор ҷизи ди-гареро наид. Бо ҷаҳл гозӣ мо-широ фишор дод. Вале худ-рав низ зиёд роҳ нарафта дар миёни тўдаҳои ғили роҳ дар-монд. Аз фиғони нобахангоми мошин асабонӣ шуд, бо зарб дарро қулош худро ба берун за-д ва ҷонвал ба самти хонаи вайронаш да-вид...

Қосим то назди хона-аш омаду луд аз димо-ғаш баромад. Ду даст ба осмон бардошта, аз ре-шаҳои дил фиғон сар дод. Дар ҳамаи дами нолаи шеван дар осмо-ни аз абрҳои сиёҳ озо-д-шуда сурату симои пири сўфӣнаоме падида омад. Ҷо даст риши дароз сап-сафеи худро дош-та андешаманд ба сўйи Қосим дила меғўт. Аз нигоҳи ғамангезу фу-руфтаи ӯ низ маъси-аш хувайдо буд, ки ба ҳоли ин марди бевиҷдон дилаш месўт. Қосим са-доеро аз ҷониби пири осмонӣ шунид: «Эй мар-ди харису озманд! Бу-бин, бо тамаъкорӣ ва гурури худ чӣ балое ба сарат овардӣ! Тинату амали наҳси ту ба бача-ҳоят за-д, худро бадбахт кардӣ!»

Қосими чун ҳайкал шахшў-да бо мушқили сари ду зону нишаст. Наметавонист ҳарфе ба забон биварад, вале аз ҷаш-монаш беист ашқ ҷорӣ мешуд, ашқи сўзону хунин. Баъзӯ ба худ омад, бо ҳисси аҷу нота-вонӣ ва афсўсу гушаймонӣ бе-ист сарашро бо дастонаш қўфт,

муштҳояшро ба замин за-д, мис-ли гурги ба дом афтода аз ма-зи ҷон уллос кашид. Дар ҳоле ки нолаи гираш ҷашмонашро кўр мекарданд, садои нармаи ма-ҳин дар гўшояш нишаст:

— Додо, долдон, мо инро... Қосим яке сар бардошт, ба сўйи овоз дила дўхту ду пис-арашро дар бағали харсанг дид. Пештар аз онҳо танаи сарбу-ридаи бодом бо ду-се шохҳои сабз пешӣ чашмо меғирифт. Ин танаи бенасиб аз ҳаёт гўё ба забони қол омада меғўфт: «Бубин, Қосим, як замоне ту маро бо табари тезат бераҳмо-на сар бурдӣ, вале чун реша-ам дар об буд, ман хуш нашу-дам, ҳоло бо ин ду навада тар-дубора нумўш мекунам. Ман кинагир нестам, биё, ту ҳам аз шохҳои ман дор, ба боло баро, қўдакони тарсидаи бе-ғунаро ба оғўшат каш!»

Қосим ба ҳаракат омад, ба чоша неру дамид. Дар ҳоле ки аз мадди ҳаёлаш беинсо-фиҳои пештара, беъзӣноӣ ба сўйи ғайб, мағрури ва ҳаво-баландиҳо, бепароиво ҳарис-хояш чун навори филм меғу-заштанд, бо ҳисси надомат ва афсўс давиду ба наваҳои бо-дом ҷаспид. Харошидаву гази-да худро ба назди фарзандон расонд, бо дили хунбӯру ди-даҳон гирён онқоро дар бағал гирифт. Дар ин асно аз лабони ларзону забони нимҷонаш бе-истӣер ин қалимот берун мео-маданд: «Шир ба шир, об ба об...». Ва ба пойи омаду бо ҳоли низои ба миёни мардум рафт, аз даҳонаш ҳамон суҳан наме-афтод: «Шир ба шир, об ба об...».

Нуруллоҳ СОЛЕХЗОДА,
ноҳияи Нуратон
вилояти Навоӣ.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Шерпўлод ВАКИЛОВ

Рузнома ҳафтае ду маротиба:
рузҳои чоршанбе ва шанбе чоп
мешавад.

Рузнома дар компютерхонаи идора
ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардида.

Ҳафми насли баъдӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи қоғози ду интервалӣ ва
шарҳ аз 50 микроватт иборат, идора қабул намекунад. Рузнома ба
мақбули интишорнашуда ҷавоб намегарад.

Рузнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот
ва ахбороти Ўзбекистон тақрибан 0003 ба рўйбат
гирифта шудааст.

Индекси нашр — 170. Фармоиши 2 Г-835. Адади
нашр 682, ҳаҷм 2 ҷузъи қоғаз. Усули нашр — офсет,
андоза А-2.

ISSN 2010-7757



1 2 3 4 6

Суратҳисоби мо дар бонк:
С/Ҳ 20212000